

Välinehuolto-opas suuhygienistiopiskelijoille

Sisällysluettelo

▶ Välinehuollon tilat	
▶ Instrumenttien huoltokierto	
▶ Instrumenttien puhtausluokat	
▶ Välinehuollon laitteiden pesuohjelmat	
▶ Laitteiden laadunvarmistuksen testit	
▶ Laitteiden laadunvarmistus indikaattoreilla	
▶ Välineiden pakkausmerkinnät	
▶ Yhteenveto	
▶ Lähteet	

Välinehuollon tilat

Likainen puoli

Puhdas puoli

Sterili puoli

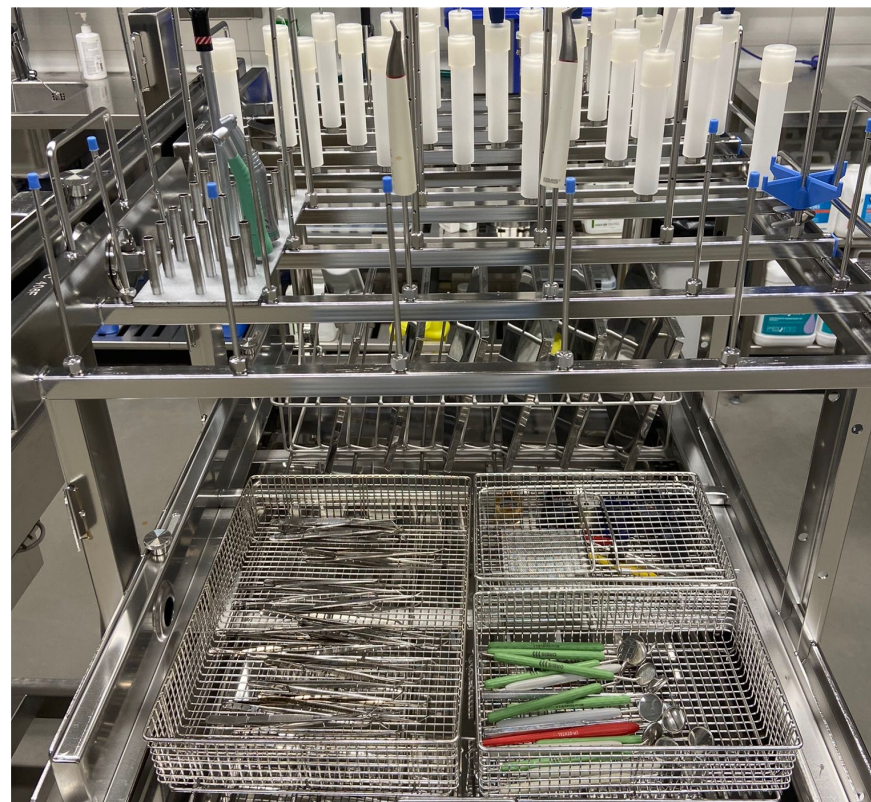

Suun terveydenhoidon instrumenttien huoltokierto välinehuollossa

1. Instrumentit vastaanotetaan suunhoidon opetusklinikalta välinehuoltoon.

2. Instrumentit lajitellaan pesua varten.

3. Instrumentit puhdistetaan ja desinfioidaan.

4. Instrumentit kuivataan.

5. Instrumenttien toimintakunto tarkastetaan.

6. Instrumentit teroitetaan (klinikalla).

7. Instrumentit puhdistetaan ja desinfioidaan uudelleen.

8. Instrumentit kuivataan uudelleen.

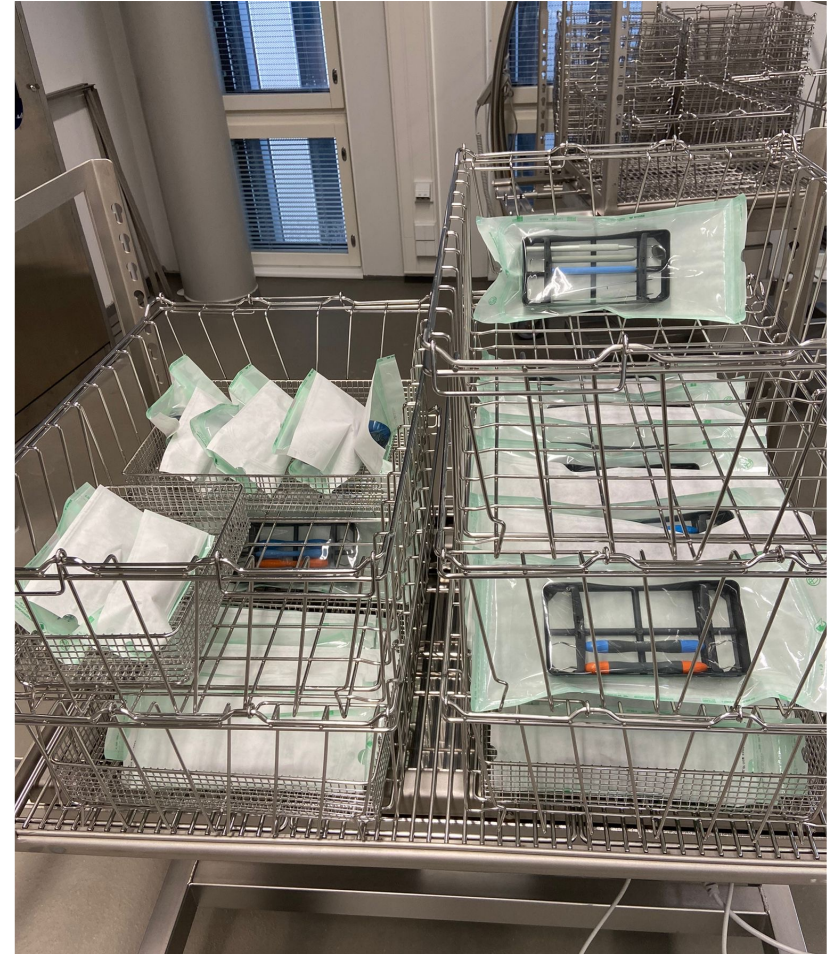
Huom! Vain klinikalla teroitettut instrumentit menevät uudestaan pestäviksi. Muut välineet käyvät vain yhden kierroksen pesussa.

9. instrumentit pakataan

10. Pakkaukset steriloidaan

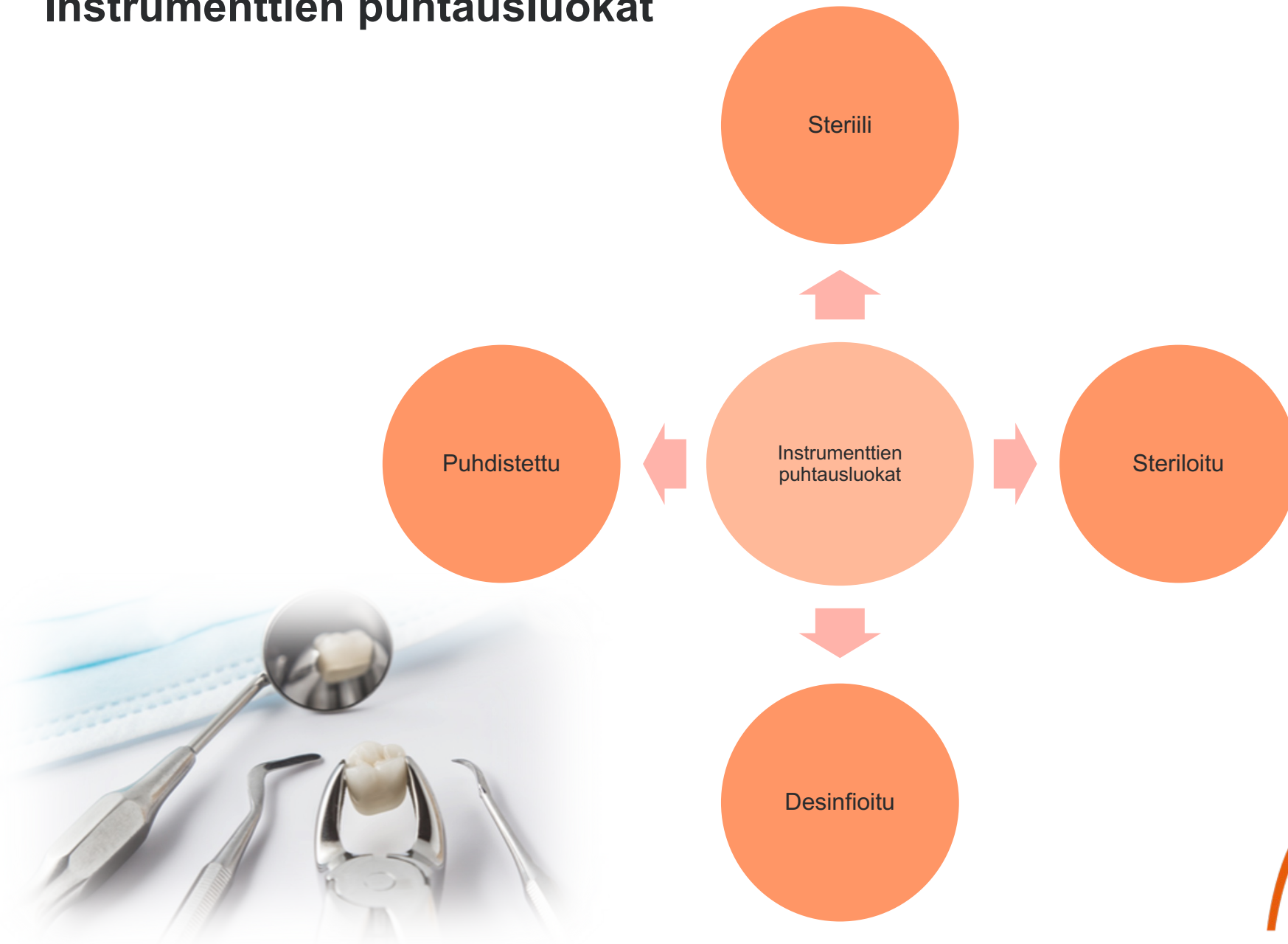

11. Huolletut instrumentit palautetaan takaisin suunhoidon opetusklinikkaan ja laitetaan takaisin niiden nimetyille paikoille.

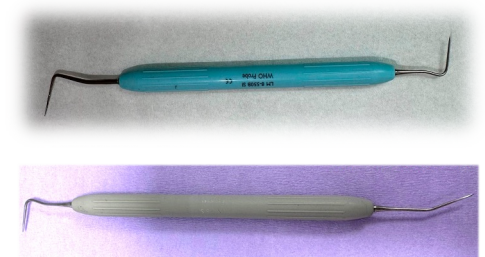
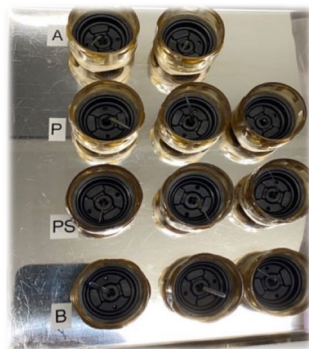
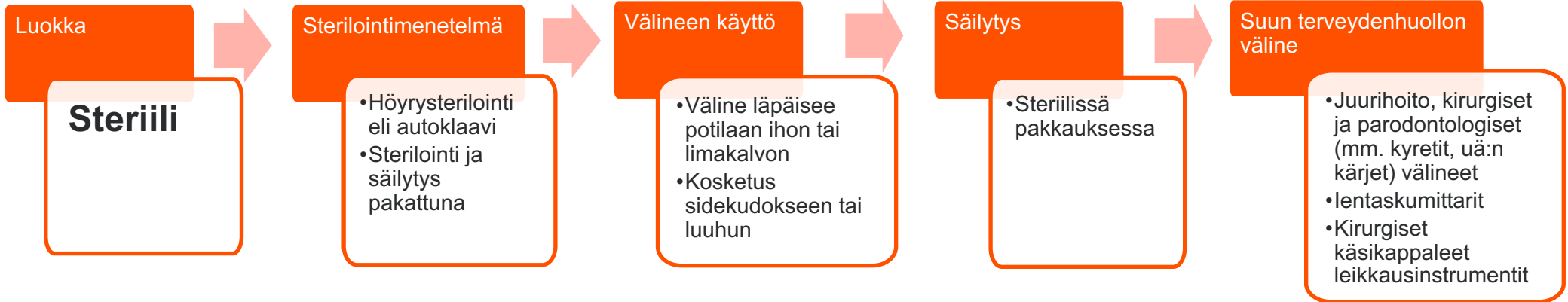

Instrumenttien puhtausluokat

Lähde: Pixabay

Luokka

Steriloitu

Sterilointimenetelmä

- Höyrysterilointi eli autoklaavi
- Ei pakkaamista ennen sterilointia

Välineen käyttö

- Kosketus ihoon, limakalvoon, hampaaseen tai kiilteeseen, mutta ei läpäise sitä

Säilytys

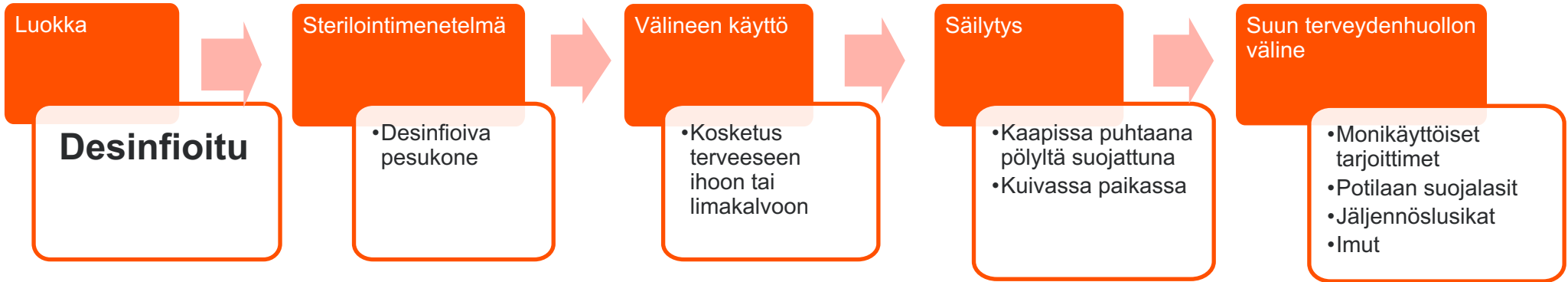
- Pakkaamaton puhtaassa kuivassa paikassa

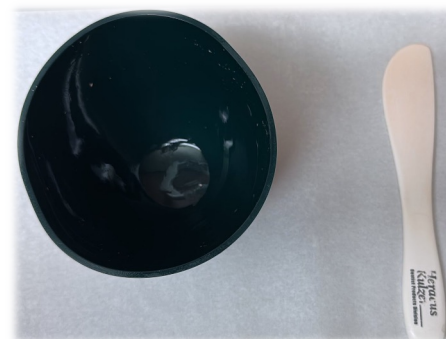
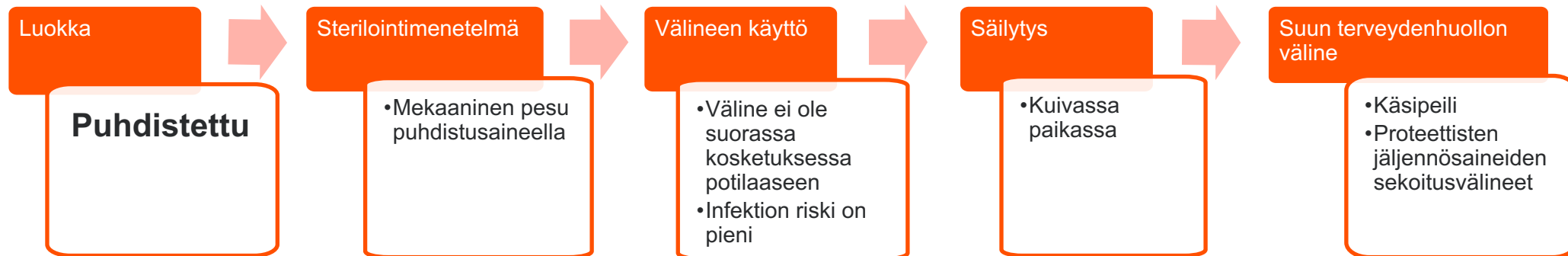
Suun terveydenhuollon väline

- Perustutkimusvälineet
- Paikkausvälineet
- Kulmakappaleet
- Monitoimiruisku

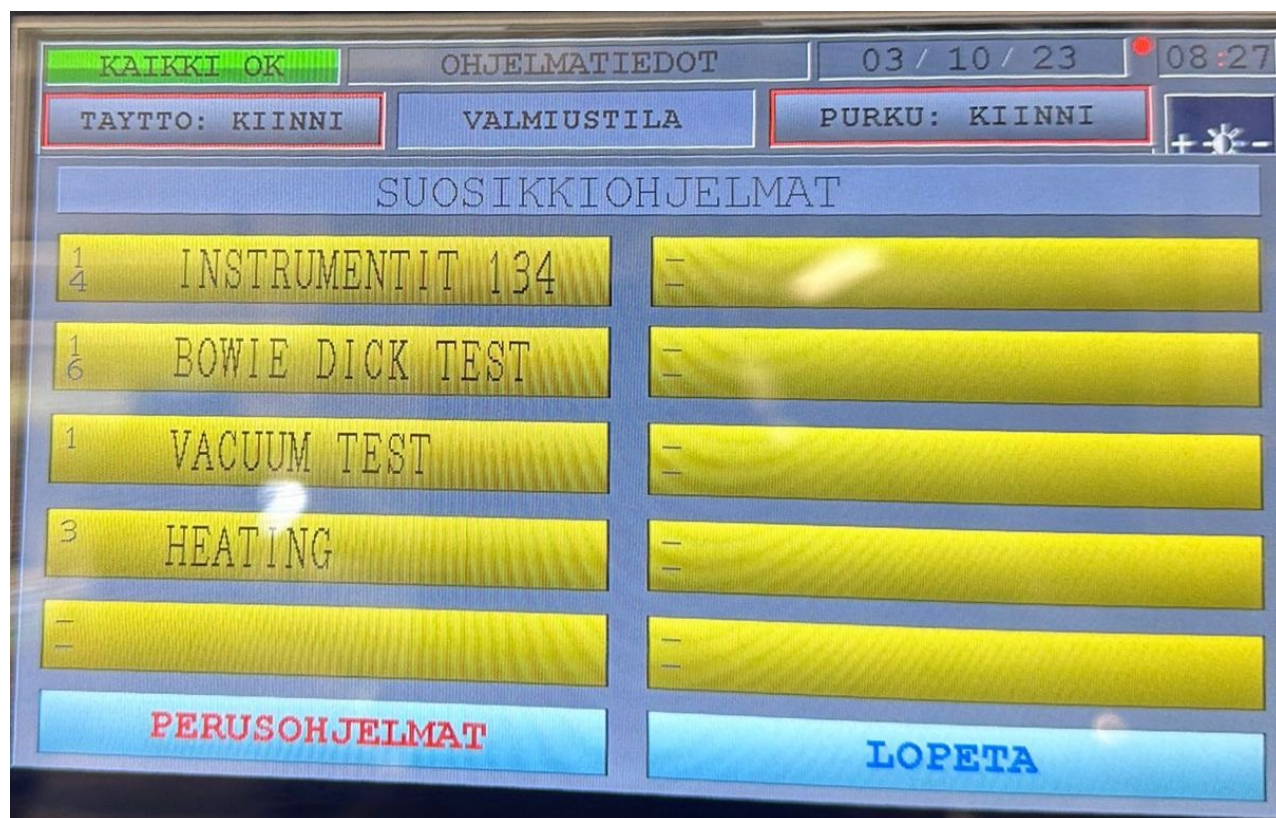
Lähde: Pixabay

Välinehuollon laitteiden pesuohjelmat

- Autoklaaveissa käytetään instrumenttien pesuohjelmaa, joka pesee, desinfioi sekä kuivaa välineet 134 asteessa. Tämä helpottaa prosessia välinehuoltajalle.
- Autoklaaveissa on kanisteri, jossa on medizym pesuainetta. Välinehuoltajat tarkistavat onko ainetta kulunut ohjelman aikana ja varmistavat sen avulla pesun onnistuneisuuden.
- Pesuohjelmissa käytetään RO vettä, joka erottaa vedestä kiintoainetta, suoloja ja bakteereita. RO eli käänteisosmoosi on prosessi, jossa paineen avulla pakotetaan liuotin liikkumaan puoliläpäisevän kalvon läpi väkevämmästä liuoksesta laimeampaan päin eli näin osmoosiin nähden väärään suuntaan.
- Lisäksi on kuivauskone, joka kuivaa muovisia ja tarvittaessa muita pieniä välineitä 82 asteessa, jotka eivät kuivu autoklaavin ohjelmassa.
- Pesuohjelmien kuumat asteet takaavat sen, että instrumentteihin ja muihin välineisiin ei jää bakteereita.

Laitteiden laadunvarmistuksen testit

- **Heating testi lämmitys:** tehdään päivittäin
- **Vacuum testi:** maanantaisin, tarkistetaan laitteiden paineen kulkeminen.
- **Bowie Dick testi:** varmistetaan, että höyry kulkeutuu kaikkialle laitteessa pesun aikana.
- **Instrumentti 134:** pesuohjelma, joka pesee, desinfioi ja kuivaa välineitä.

Laitteiden laadunvarmistus indikaattoreilla

- Indikaattori osoittaa, että instrumentti on käynyt autoklaavissa ja pussin reunassa oleva indikaattori vaihtaa tällöin väriään tummaksi.
- Indikaattorit varmistavat onko väline steriloitunut onnistuneesti autoklaavissa.
- Indikaattorin värin muutoksen lisäksi käyttäjän tulee tarkistaa, että pakkaus on ehjä ja, että sterilointi on onnistunut autoklaavissa.

Lähde: Plandent

Lähde: Plandent

Instrumenttien pakkausmerkinnät

 Steriili	 2009-09	Viimeinen käyttöpäivä. Ei saa käyttää merkityn päivämäärän jälkeen.
 Steriloitu aseptisesti.		Ei saa käyttää, jos pakkaus on avattu.
 Steriloitu etyleenioksidilla.		Ei saa käyttää uudelleen. Vain kertakäyttöön.
 Steriloitu säteilyttämällä.		Ei saa steriloida uudelleen.
 Steriloitu höyryllä tai kuumailmalla.		Valmistaja
 Steriili nestekiertoalue		Eränumero, valmistajan tunnusnumero.
 Lämpötilarajoitus. Ilmoittaa korkeimman ja alhaisimman säilytyslämpötilan.		Tuotenumero

Yhteenveto

- On tärkeää, että välinehuollon prosessin aikana kaikki asiat etenevät niin kuin pitäisi, jotta voidaan taata, että henkilökunnalle tai suunterveyden huollon potilaille ei aiheudu mitään vaaraa.
- Suuhygienistiopiskelijoiden rooli on myös tärkeä osa välinehuoltoa ja heidän pitää tehdä oma osuutensa prosessin onnistumiseksi.
- Suuhygienistiopiskelijoiden tulee klinikalla osata lajitella oikeat välineet pesuun, heittää kertakäyttöiset pois ja tarkistaa instrumentti pusseista ovatko välineet steriilejä ennen niiden käyttöä.
- Näiden lisäksi aseptinen työskentely tulee aina ottaa huomioon ja myös eettinen näkökulma, jonka avulla voi pohtia miten voisi taata potilailleen samaa hoidon tasoa, kuin mitä itse odottaa saavan.

Lähteet

- Höyrysteriloinnin kemiallisten indikaattoreiden luokittelu. 2020. Kaiko.fi <<https://www.kaiko.fi/post/h%C3%B6yrysteriloinnin-kemiallisten-indikaattoreiden-luokittelu>>
- Karhumäki Tuula & Hirvonen Kaisa & Ylitupa Eija 2017. Terveystuon laitteen ja tarvikkeiden merkinnät. Duodecim. Oppiportti<https://www.oppiportti.fi/op/vlh00018/do?p_haku=pakkausmerkinn%C3%A4t#s1>
- Käänteisosmoosi. Wikipedia<[https://fi.wikipedia.org/wiki/K%C3%A4%C3%A4nteisosmoosi#:~:text=Reverse%20Osmosis%2C%20RO\)%20on%20prosessi%2C%20jossa%20paineen%20avulla,liuoksesta%20laimeampaan%20p%C3%A4in%20eli%20osmoosiin%20n%C3%A4hden%20v%C3%A4r%C3%A4n%20suuntaan](https://fi.wikipedia.org/wiki/K%C3%A4%C3%A4nteisosmoosi#:~:text=Reverse%20Osmosis%2C%20RO)%20on%20prosessi%2C%20jossa%20paineen%20avulla,liuoksesta%20laimeampaan%20p%C3%A4in%20eli%20osmoosiin%20n%C3%A4hden%20v%C3%A4r%C3%A4n%20suuntaan)>
- Pixabay. Käsipeili <<https://pixabay.com/fi/>>
- Pixabay. Dental instruments <https://pixabay.com/fi/>
- Plandent. Sterilointipussi <https://www.plandent.fi/verkkokauppa/Tarvikkeet/Sterilointidesinfektio puhdistusjahoito/Sterilointipussit-rullatja-teippi/OrbisSterilointipussi100x250mm1x500kpl_F11_I_72203/>
- Suun terveydenhuollon hygienia- ja välinehuolto-ohjeet <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/STHL%20hygienia-%20ja%20v%C3%A4linehuolto-ohje_%2024.11.2021.pdf>
- Tekijöiden itse ottamat kuvat Metropolia ammattikorkeakoulun välinehuollon tiloista ja Metropolian suunhoidon opetuslinikasta.
- Välimaa Hannamari 2016. Ohje suun terveydenhuollon yksiköiden tartunnantorjuntaan. Terveystuon ja hyvinvoinnin laitos<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131746/Ohjaus%202016_22_Suun%20terveydenhuolto_vs_2018.pdf?sequence=6&isAllowed=y>